

A Fővárosi Ítéltábla dr. Nyírány Gergely ügyvéd (.....) által képviselt felperesnek dr. Bethlen Dávid ügyvéd által képviselt.... alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2014. október 1-jén kelt 6.G.40.098/2013/23. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 560.000 (Ötszázhatvanezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket, valamint az alperesnek 15 napon belül 50.000 (Ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2004. december 1-től, alperes alapításától tagja volt acégjegyzékszám alatt bejegyzett ... 50-50%-ban, a társaság jegyzett tőkéje 3.000.000 forint volt.

A ...2004. decembere és 2007. október között a felperes és alperes együttműködésével folytatta tevékenységét, mely főként vasáru, festék, üveg-kiskereskedelem volt, emellett a ...1 termékek forgalmazási jogával rendelkező szaküzletként is működött. A határozott időre szóló forgalmazási szerződést a évente újította meg a ...vel, A felperes intézte a társaság könyvelési, számlázási ügyeit, tartotta a kapcsolatot a könyvelővel és a számlavezető pénzügyintézzel. Az alperessel együtt az üzlethelyiségben is bonyolította az üzleti forgalmat, kiszolgált. A ... az alperes kizárólagos tulajdonát képező ingatlan bérleti jogviszony mellett, de ténylegesen ingyen használta, ebben az üzlethelyiségben folyt a kereskedelmi tevékenység. A felperes és az alperes között 2007. október 15-én lezajlott nézeteltérést követően 2008. decemberéig felperesnek a társasággal kapcsolatos tevékenysége a cég és a könyvelő közti alkalmi kapcsolattartásra korlátozódott, az üzlethelyiségben már nem dolgozott, 2007. október 30-án este a felperes a szüleivel együtt kívánt bemenni az üzlethelyiségbe, de alperes a riasztóködöt már megváltoztatta és ez nem sikerült. A felperes és alperes a gazdasági érdekközösség megszüntetésére, üzletész kivásárlás esetleges megvalósításával kísérletet tettek, de nem tudtak megállapodni. Egy közösen felkért szakértő az üzletészek értékét 3.750.000 forintban állapította meg, de a felek közt megállapodás nem született. 2008. évtől a taggyűlés nem került összehívásra, éves mérlegeket nem hagyott jóvá a taggyűlés, a mérlegbeszámolókat alperes nyújtotta be és írta alá, aki 2009. január 19-én a partnerrel a szerződést felmondta, a társaság ezt a tevékenységet nem folytatta.

Ezt megelőzően 2008. decemberében alperes ...néven új céget alapított hasonló tevékenységgel és megkezdte a ...termékek forgalmazását is, a ... bérleti jogviszonyát 2009. januárjában felmondta.

Alperes a kötött üzletrész adásvételi szerződés megküldésével a felperest elővásárlási joga gyakorlására hívta fel, tájékoztatva arról is, hogy lemondott ügyvezetői tisztségéről is. A felperes a felhívásra nem nyilatkozott, elővásárlási jogával nem élt. Alperes 2009. június 9-én az 50%-os üzletrészt értékesítette ..., képviseleti joga és tagsági viszonya ezzel a nappal törlésre került a cégjegyzékből, a ... lévő 1.500.000 forint névértékű üzletrészt névértékben adta el ... vevőnek.

A felperes eredetileg 10 millió forint megfizetése iránt terjesztett elő keresetet, majd kiterjesztette a ...alperes és ...közti, a üzletrészére vonatkozó adásvételi szerződés érvénytelensége megállapítására, jóerkölcsbe ütközés miatt.

Az elsőfokú bíróság a perbevonási kérelem megküldésével személyes megjelenés kötelezettségével idézte II. r. alperesként ... Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg...és ..., mint üzletrész adásvételi szerződésnél eljáró tanúkat.

A Pest Megyei Bíróság mint Cégbíróság a 2011. október 25-én kelt .../41. számú végzésével elrendelte a mint ismeretlen székhelyű cég törlését. A törlés hatálya 2012. február 11. napjával beállt, a törlés módja: hivatalból.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2012. március 27-én kelt 6.G.40.064/2009/45. számú ítéletével felperesnek az alperesek ellen szerződés érvénytelensége és kártérítés iránt indított keresetét elutasította, kötelezte a felperest perköltség és államnak járó illeték megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla a 2013. január 11-én kelt 16.Gf.40.336/2012/9. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r. alperessel szembeni kártérítési kereseti kérelmet elutasító részében - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, ebben a körben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben részben megváltoztatta, a felperest ügyvédi munkadíj címén 70.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte, az elsőfokú bíróság további ítéleti rendelkezéseit helybenhagyta. Az elbírált rész tekintetében a felperest kötelezte illeték és részperköltség fizetésére, a hatályon kívül helyezett rész tekintetében a felperes másodfokú perköltségét 100.000 forint + áfa összegben, I. r. alperesét 100.000 forintban, a felperes által le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket 800.000 forintban állapította meg.

Az új eljárás során az elsőfokú bíróság a felek megnyilatkoztatása után tanúként hallgatta meg ..., aki a ... részére a könyvelést végezte, ...aki a között fennállt szerződés tekintetében nyilatkozott, mint a ... nyugat-magyarországi képviselője, ... és ..., akik 2009. tavaszáig a ..., majd azdolgoztak, ..., aki tanúja volt annak, amikor felperes 2011. őszén bement az üzlethelyiségbe (melynek riasztója megszólalt), valamint ... és ..., a felperes szüleit.

Az elsőfokú bíróság beszerezte a ... igazságügyi könyvszakértő véleményét. A szakértő a 2008. december 31-i tőkeértékét mintegy 5.000.000 forintra, a könyv szerinti, egyben forgalmi értékét 8.853.000 forintra, a felperes 50%-os üzletrésze könyv szerinti és forgalmi értékét 4.426.500 forintra értékelte.

Az elsőfokú bíróság a 2014. október 1-jén kelt 6.G.40.098/2013/23. számú ítéletével kötelezte ... alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.000.000 forint tőkét és annak 2011.

január 1-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 420.000 forint eljárási illetéket, az alperest 180.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte, ezen túlmenően a felperest alperes javára 200.000 forint perköltség megfizetésében marasztalta.

Az elsőfokú bíróság a Gt. 9.§, 27.§, 30.§-a, a régi Ptk. 318.§, 339.§, 343.§, 355.§-a felhívása után kifejtette, vizsgálta ... alperes sérelmezett magatartásait, azaz, hogy ügyvezetőként, illetve tagként tanúsított magatartása jogellenes-e, illetve azzal összefüggésben kárt okozott-e felperesnek. Mivel mindkét peres félre ugyanazon tagsági jogviszonyból és vezető tisztségviselői felelősségből eredő kötelezettségek és jogok voltak irányadóak, a felperesi tényelődadás mentén vizsgálándóak a magatartások.

A könyvelő cég személyének megváltoztatása körében az elsőfokú bíróság rögzítette, ... alperes ügyvezetőként önállóan dönthetett ebben a kérdésben, jogellenes ez akkor lett volna, ha ezzel okozati összefüggésben a társaság törvényes működése veszélybe került volna, számviteli előírásokat nem tartott volna be, vagy vagyonvesztés keletkezett volna. Ugyanakkor az ő döntésével a társaság könyvelése gyakorlatilag nem változott, más társaság keretében, de ténylegesen változatlanul azt ... végezte. Ebben a körben ... tanúvallomását idézte, értékelve az új ügyfélkapu létesítését is, illetve azt, hogy felperes gyakorlatilag felhagyva ügyvezetői feladatai ellátásával, megtagadta a 2007. évi mérleg beszámoló aláírását. Ebben a körben alperes magatartását nem találta jogellenesnek, rögzítve, éppen felperes volt az, aki passzív magatartásával a cég jogszerű működését akadályozta. Alperes az üzletrész értékesítés körében az elővásárlási jog gyakorlására a felperest felhívta, aki azzal élni nem kívánt, ezt követően jogszerű eljárással történt az üzletrész értékesítése, így kártérítési igénye felperesnek ebben a körben sem lehet.

Az elsőfokú bíróság megállapította, ... alperes tagsági jogviszonya megszűnt és a társaság ellehetetlenülése között nincs okozati összefüggés, a felperes tagsági jogviszonya, önálló képviseleti joga fennállt, de ezzel élni nem kívánt. A bérleti szerződés alperes részéről történő felmondása sem volt jogellenes, tekintettel a Ptk. 585.§-ában írtakra. Tény, alperes az üzlet riasztó kódját megváltoztatta, de a felperes bejutását nem akadályozta, sem az ügyvezetői tevékenységében, sem munkavégzésben. A ...forgalmazási szerződés egyoldalú felmondása viszont olyan alperesi magatartás volt, mely a gazdasági társaság érdekeit súlyosan sértette. A társaság a termékek forgalmazására specializált kereskedelmi tevékenységet folytatott, így a szerződés felmondásával gyakorlatilag ellehetetlenült a tevékenysége. Ebben a körben utalt az igazságügyi szakvéleményre, illetve a korábban a ... jelenleg az ...alkalmazásában álló munkavállalók tanúvallomására. A Ptk. 340.§-a felhívása mellett vizsgálta a felperes kárelhárítási, enyhítési kötelezettsége körében kifejtett magatartását, utalt arra, gyakorlatilag a felperes az ügyvezetői tevékenységével felhagyott, minden felelősséget az alperesre hárítva. Osztotta alperesi álláspontot abban, adott körülmények közt alperes nem volt kötelezhető arra, hogy az üzletmenet egyedüli felelősséggel történő vitele mellett tartsa fenn a társaság működését azért, hogy a felperesi üzletrész értéke ne csökkenjen. Az a mulasztás, mely felperes kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettsége körében volt tapasztalható, úgy értékelhető, hogy üzletrésze értékvesztéséhez felperes passzivitása is jelentős mértékben, mintegy egyharmad arányban hozzájárult, ezért alperes nem tehető kizárólag felelőssé, így az üzletrész értékvesztés alapján a forgalmi értékre figyelemmel 3.000.000 forint összegben határozta meg a felperest ért kár mértékét és ennek megfizetésére kötelezte alperest.

Kifejtette, a nemvagyonosi kár címén, vagylagosan elmaradt haszon címén előterjesztett kereseti igény megalapozatlan, konkrét tényelődadást a felperes e körben nem terjesztett elő. Azon felperesi állítás, hogy az üzleti életben korábban kivívott helyzete, elhelyezkedése sérült, ellehetetlenült, nincs lehetősége ... termékekkel kereskedni, nem volt bizonyítva. A vagyonosi kárigény körében volt értékelhető alperes jogellenes magatartása a Gt. 30.§ (2) bekezdése körében, egyebekben utalt arra, a társaság törléséhez, felperes üzletrésze megsemmisüléséhez nem az alperesi magatartás, hanem

éppen az vezetett, hogy sem az új belépő tag, sem a felperes nem látta el a társaság képviselét. A nemvagyoni kár és az elmaradt haszon címén előterjesztett kárigény megalapozatlan, annak elutasítása indokolt.

Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamat kezdő időpontját a keresettel egyezően, a kamat mértékét a Ptk. 301.§ (1) bekezdése alapján határozta meg a Pp. 81.§-a alkalmazásával a nagyobb arányban pervesztes felperest kötelezte az arányosított perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Kérte annak megváltoztatását, alperes kötelezését 4.426.500 forint vagyoni és 5.573.500 forint nemvagyoni kár megtérítésére. Előadta, az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de abból részben téves következtetéseket vont le. A felperes nem azt róta az alperes terhére, hogy megváltoztatta a könyvelő személyét, hanem azt, hogy ettől kezdve kizárta a társaságra vonatkozó információk megismeréséből, 2009. januárjától rálátása a társaságra nem volt. Nem azt sérelmezte, hogy alperes értékesítette az üzletrészt, hanem azt, úgy értékesítette és úgy mondott le az ügyvezetésről, hogy a könyvelést, a vagyonleltárat és a feladatokat nem adta át a felperesnek. Alperes egyedül járt el, neki, mint ügyvezetőnek az átadás-átvétel a kötelezettsége lett volna. Alperes vevője nem kereste a felperest és nem kért információt, az értékesítés révén a társaság vagyona, üzletmenete eltűnt, a társaság dolgozói is átkerültek az A bérleti szerződés felmondása is egy család folyamat befejező mozzanata volt, a bérleményben tárolt árukészlet és társasági vagyon átadása sem történt meg. Alperes kizárta felperest az üzletből, a belépési kód megváltoztatása és a vita egyértelművé tették, hogy a felperes az üzletbe nem mehet be, ott tevékenységet nem végezhet. 2008. év végéig csak a könyvelésből volt információja, de ez is megszűnt 2009. januárjában, ennek ellenére az elsőfokú bíróság a felperes terhére értékelte, hogy 2008. évben nem vett részt a társaság tevékenységében. A Gt. 27.§ és 30.§-ai az ügyvezetői felelősség körében az alperesre is irányadóak. Alperes - azt követően, hogy kizsorította felperest az üzletmenetből - jelentős forgalmat teljesített, ennek eredménye azonban nincs meg, az elszámolás nem történt meg. Alperes által megtervezett folyamat eredménye volt a társaság vagyonának, felperes üzletrésze értékének eltűnése. Alperes felügyelet alá vonta a könyvelést, megakadályozta, hogy a felperes információkhoz juthasson, amikor értékesítette az üzletrészt és lemondott az ügyvezetésről, elmulasztotta az ügyvezetői feladatok és a társasági vagyon leltár szerinti átadását. Amikor felmondta a bérleti szerződést, akkor elmaradt a raktárkészlet átadása. Így elveszett felperes üzleti vagyona, melynek könyv szerinti értéke a szakértő megállapítása szerint is 4.426.500 forint volt. A felperes kizorult abból az üzleti életből, melyben évek óta dolgozott, az vette át a ... helyét, s a felperes és az alperes által együttesen felépített dinamikus növekvő forgalmat vitte tovább. Nehezen számszerűsíthető ez a nem vagyoni veszteség, de ezt határozta meg 5.573.500 forint összegben. A felperes 2009. évtől követelte a kártérítést.

(Az ítélet ellen alperes is fellebbezett, de fellebbezését az elsőfokú bíróság a 2015. január 30-án kelt, 2015. február 21-én jogerős 27. sz. végzésével elutasította.)

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és felperes perköltség viselésére kötelezését kérte. Hivatkozott arra, az 5.573.500 forint nem vagyoni kártérítési igény alaptalan, ebben a körben felperes sem korábban, sem a megismételt eljárásban semmilyen tényelőadást nem tett, a bíróság felhívását figyelmen kívül hagyta, egyébként állításait bizonyítani is kellett volna. Az elmaradt haszon körére vonatkozó igényt felperes a fellebbezésében már nem is támasztott. Az elsőfokú bíróság vizsgálta azon magatartások körét, melyekkel kapcsolatban a kártérítési jogalapot meg lehetett állapítani, a hatályon kívül helyező végzésnek az elsőfokú bíróság eleget tett, az elsőfokú ítélet megváltoztatása nem indokolt. Bár az alperesi fellebbezés elkészült, a felperes részére megítélt kártérítés összeg így is eltűzlött. Nem került megfelelően értékelésre a felperesi közrehatás, a felperesnek az üzletvitel során tanúsított érdektelensége, a könyvelési anyag

aláírásának megtagadása, ezekről felperes egyszerűen nem vett tudomást. A felperes minden felelősséget igyekezett alperesre hárítani, sajátját azonban nem ismerte el, noha jogi státusza a társaságban azonos volt alperesével. Nem került értékelésre az sem, hogy a felperes 500.000 forintot leemelt 2009. január 22-én a társaság bankszámlájáról.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan:

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§ (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül, ezért az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta az alábbiakra tekintettel:

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg - ezt a felperes sem vitatta -, ugyanakkor a felperesi fellebbezéssel ellentétben a levont jogi következtetései is helytállóak voltak. Az elsőfokú bíróság az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 318.§ 339.§-ai, illetve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 27.§ és 30.§-a helytálló alkalmazásával hozott ítéletet a perben lefolytatott széleskörű bizonyítási eljárás után, a megismételt eljárás során a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.336/2012/9. számú részítéletének megfelelő iránymutatás szerint.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§ (1) bekezdése alapján eljárva részint helytállóan állapította meg, hogy a felperesi üzletrész elértéktelenedése folytán a felperest kár érte, a jogalap megállapítása mellett helytállóan mérlegelte mind felperesi, mind alperesi tagi, illetve ügyvezetői magatartást, ítéletét kellő mértékben megindokolta, ezért a Fővárosi Ítéltábla a szakértői véleménnyel alátámasztott kárérték mérséklésére vonatkozó bírói mérlegelés megváltoztatására nem látott alapot.

A fellebbezésben felhozottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, a felperes a társaságra vonatkozó információk megismeréséből való kizárását, illetve a által bérelt üzlethelyiségből való kizárását nem bizonyította. Alperes az üzlethelyiség riasztó kódját valóban megváltoztatta, de ez a felperes részére az üzlethelyiségbe való bejutást nem akadályozta. A felperes sem a cégben való munkavégzése, sem az üzlethelyiségbe való bemenetele szándékának megghiúsítására vonatkozóan bizonyítékokat nem terjesztett elő, semmilyen módon nem bizonyította feltételezett nemvagyonai kárát sem, vagyoni kára pedig az üzletrész elértéktelenedése folytán keletkezett kárának részbeni megtérítésében megjelent. A felperes semmivel nem bizonyította, hogy „kiszorult” az üzleti életből.

Végezetül az elsőfokú bíróság határozata utal arra, a keresetnek megfelelően marasztalta alperest a késedelmi kamatok megfizetésére, ebben a körben a felperesi fellebbezés ugyancsak megalapozatlan, a felperes jogi képviselője a 2014. február 26-i tárgyaláson a 12. sorszámú jegyzőkönyv szerint maga adta elő, hogy késedelmi kamatkövetelése 2011. január 1. napjától kezdődően áll fenn.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - lényegében helyes indokaira figyelemmel - a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése és 239.§-a alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték államnak történő megfizetésére, illetve alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel megállapított mérsékelt összegű ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2015. október 21. napján

. Gál Judit s. k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.

előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana

tisztviselő